

prima instanță - (Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău) R. Pascari
instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) N. Cernat, I. Muruianu, A. Pahopol

Î N C H E I E R E

15 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadi
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Maximenco împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău și executorii judecătorești Igor Doroftei și Iacob Miron, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2016, prin care a fost respins apelul Ministerului Justiției și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, municipiul Chișinău din 11 aprilie 2016,

c o n s t a t ă :

La 17 decembrie 2015 Oleg Maximenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău și executorii judecătorești Igor Doroftei și Iacob Miron, prin care a solicitat constatarea faptului de violare a drepturilor sale prevăzute de art. 6 și art. 13 a Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și a art. 1 al Protocolului nr. 1 Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale de către Statul Republica Moldova, precum și, încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției (Ministerului Finanțelor), în beneficiul său a sumei de 100 000 lei cu titlu de prejudiciul moral pentru neexecutarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2009.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin hotărârea irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2009 a fost considerat ilegal refuzul Consiliului municipal Chișinău privind asigurarea sa cu spațiu locativ, totodată, Consiliul municipal Chișinău fiind obligat să-i acorde lui și membrilor familiei sale spațiu locativ sub formă de apartament sau casă separată conform prevederilor art. 35 al Legii cu privire la poliție nr. 416 din 18 decembrie 1990 și normelor prevăzute de prevederile art. 42 al Codului cu privire la locuințe.

Sușține că după intrarea în vigoare hotărâri menționate s-a adresat cu cerere privind executarea acesteia către executorul judecătoresc Dumitru Manole. Ulterior, la 24 septembrie 2013 procedura de executare a fost preluată de executorul judecătoresc Igor

Doroftei. Dat fiind faptul că executorul Igor Doroftei a avut un rol pasiv în executarea hotărârii, la 15 iulie 2015, în baza cererii sale, s-a dispus strămütarea documentul executoriu nr. 3-3408/09, eliberat de Curtea de Apel Chişinău la 10 noiembrie 2009, executorului judecătoresc Iacob Miron.

Menţionează că toate eforturile întreprinse în vederea realizării dreptului lezat nu au dat rezultate, iar hotărârea din 10 noiembrie 2009 a rămas neexecutată până în prezent, fapt ce duce la încălcarea drepturilor sale garantate de art. 6 al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale.

Totodată, invocă reclamantul că datorită eventualei neexecutării hotărârii, el nu poate beneficia de bunurile sale şi, astfel, i se încalcă dreptul la protecţia proprietăţii garantat de art. 1 al Protocolului nr. 1 Adişional la Convenţie.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chişinău din 11 aprilie 2016 s-a admis parţial chemare în judecată depusă de Oleg Maximenco împotriva Ministerului Justiţiei, intervenienţi accesorii Consiliul municipal Chişinău şi executorii judecătoreşti Igor Doroftei şi Iacob Miron, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti şi repararea prejudiciului moral.

S-a constatat încălcarea art. 6 a Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale, art. 1 Protocolul 1 la Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curţii de Apel Chişinău din 10 noiembrie 2009.

S-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiţiei, în beneficiul lui Oleg Maximenco suma de 40 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Curţii de Apel Chişinău din 10 noiembrie 2009, pentru perioada 15 decembrie 2010-17 decembrie 2016.

În rest cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 26 aprilie 2016 Ministerul Justiţiei a declarat apel împotriva hotărârii primei instanţe.

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 20 septembrie 2016 s-a respins apelul Ministerului Justiţiei şi s-a menţinut hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chişinău din 11 aprilie 2016.

La 25 ianuarie 2017 Ministerul Justiţiei a declarat recurs împotriva deciziei instanţei de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curţii de Apel Chişinău din 20 septembrie 2016 şi a hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chişinău din 11 aprilie 2016 şi emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acţiunii sau modificarea deciziei instanţei de apel în sensul constatării încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti drept o satisfacţie echitabilă suficientă a prejudiciului moral suportat, sau în sensul diminuării sumei acordate cu titlu de prejudiciu moral.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanţei de apel este neîntemeiată şi pasibilă de a fi casată sau modificată.

În acest sens, invocă că instanţa de apel a aplicat eronat normele de drept material şi a apreciat arbitrar poziţia participanţilor la proces şi probele anexate la materialele dosarului.

Totodată, consideră că instanţele de judecată neîntemeiat au dispus încasarea sumei cu titlu de compensare a prejudiciului moral, care este una excesivă şi nejustificată.

La fel, reţine că prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 nu acordă în mod automat dreptul la încasarea despăgubirii prejudiciului cauzat în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege. Acordarea de satisfacţii băneşti nu constituie o regulă generală, dar fiind o excepţie de la această regulă.

Or, potrivit art. 5 din Legea nr. 87, simpla constatare a încălcării dreptului reprezintă prin sine o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral.

Recurentul și-a întemeiat recursul în baza prevederilor art. 119 din Constituția Republicii Moldova, art. 13 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, art. 429, 430, 434, 16, 437, 432 alin. (1) și (2) lit. c) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, având în vedere că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa recurentului la 11 octombrie 2016 (f.d. 181), iar la materialele dosarului nu este anexată dovada legală de recepționare, recursul depus de Ministerul Justiției la 25 ianuarie 2017 se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [*cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230*]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei, pct. 85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45*).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CtEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (*a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39*).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (*Helmets împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A*).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Ministerul Justiției se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Valentina Clevadî

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari